

Правові аспекти організації ринків в Україні

Організація діяльності ринків – компетенція органів місцевого самоврядування. Зокрема, такі повноваження встановлені для органів місцевого самоврядування п. 8 ст.30 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні».

Одночасно, сама процедура створення ринку – не є достатньо прозорою. Для прикладу, – в м. Чернівці, у відповідності до Правил торгівлі на ринках міста Чернівців, затверджених рішенням 9 сесії міської ради VI скликання 16.06.2011 № 209, *«...Ринок організовується виконавчим комітетом Чернівецької міської ради на визначеній Чернівецькою міською радою та/або генеральним планом міста Чернівців території (на земельній ділянці, в приміщенні тощо) і здійснює свою діяльність після отримання суб'єктом господарювання відповідних дозвільно-погоджувальних документів...»*.

В такому випадку виникають запитання:

- **як розуміти норму: «Ринок організовується виконавчим комітетом Чернівецької міської ради»?..Чи означає, що для організації відповідного ринку (наприклад – «Центрального»), – має бути Рішення Чернівецької міської ради?**
- **яка процедура від Чернівецької міської ради передбачається для організації ринку в місті Чернівцях? Яким чином це нормативно врегульовано?..**

Відповідь Виконкому міської ради м. Чернівців – нижче.

УКРАЇНА

Чернівецька міська рада
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОНОМІКИ

О. Кобилянської, 3, м. Чернівці, 58000, тел. (0372) 52-48-70, тел./факс 52-56-50,
E-mail: econom@rada.cv.ua, Код ЄДРПОУ № 25082698

15.12.2014 № 2101-11-3535
на № 27/0001292 Big 16.11.2014

Генеральному директору ТОВ
«Універсальна правничо-
фінансова аутсорсингова
компанія «Вікторія»
Задорожньому Р.Г.
58001, м.Чернівці, а/с 522

Про надання роз'яснень

Ваше звернення від 16.11.2014р. №27/0001292 щодо надання роз'яснення окремих визначень з питань організації ринків, розглянуто.

За результатами розгляду повідомляємо наступне.

Пунктом 8 статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що організація місцевих ринків відноситься до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.

Враховуючи зазначене, відповідно до наказу Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної податкової адміністрації України і Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України від 26.02.2002 року №57/188/84/105, рішенням Чернівецької міської ради VI скликання від 16.06.2011р. №209 були затверджені Правила торгівлі на ринках міста Чернівців (нова редакція). Зазначений нормативно-правовий акт прийнято з дотриманням процедур, передбачених Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Згідно з п.1.2 вищевказаних Правил, ринок організовується виконавчим комітетом Чернівецької міської ради на визначеній Чернівецькою міською радою та/або генеральним планом міста Чернівців території (на земельній ділянці, в приміщенні тощо) і здійснює свою діяльність після отримання суб'єктом господарювання відповідних дозвільно-погоджувальних документів від виконавчих органів міської ради, міської санітарно-епідеміологічної станції, управління ветеринарної медицини і Держпожежнагляду.

Статтею 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що регулювання земельних відносин є виключною компетенцією сільських, селищних, міських рад. Таким чином, насамперед, для організації ринку, міською радою має бути прийняте рішення про виділення (передачу в

оренду, користування, власність) земельної ділянки для організації і обслуговування ринку. Порядок набуття права на земельні ділянки визначено земельним Кодексом України.

По пункту 3 Вашого звернення повідомляємо, наступне. Утримувач (власник) ринку (мікроринку) – суб'єкт господарювання, який забезпечує функціонування створеного у встановленому порядку на території міста ринку (мікроринку), в частині організації оптового та роздрібного продажу на ньому сільгосппродукції, продовольчих, непродовольчих товарів, транспортних засобів, худоби, тварин, кормів тощо, надання послуг і забезпечення виконання під час цього торгуючими вимог, Правил торгівлі на ринках міста Чернівців, санітарно-епідеміологічного, податкового, ветеринарного та пожежного законодавства, Закону України про “Захист прав споживачів”.

**В.о. директора департаменту
економіки міської ради**

Г.Войтович

Хоміцький 520121

Компанія «Вікторія»

Реєстрація ринків в Україні: процедура не визначена, але прописана

Історія із з'ясування особливостей реєстрації ринків в Україні продовжується. Нагадуємо, що Міністерством економіки та з питань європейської інтеграції України 28.07.2004р. видано Наказ N 281 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо базових моделей ринків з продажу продовольчих та непродовольчих товарів».

У відповідності до згаданого наказу дано наступне визначення **«Ринок – суб'єкт господарювання, створений на відведеній за рішенням місцевого органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування земельній ділянці і зареєстрований в установленому Порядку...»**.

Хотілось би знати, – яким саме нормативним актом встановлено порядок реєстрації ринків в Україні. Для цього Компанією «Вікторія» ініційовано також і звернення до Державної реєстраційної служби.

Із отриманої відповіді йдеться, що Державна реєстраційна служба не володіє інформацією щодо реєстрації ринків. Проте дуже добре розбирається в тому, як реєструвати юридичних та фізичних осіб – суб'єктів господарювання.

Відповідь від 12.12.2014р. №3345/22-14-7.2 подаємо нижче.

**ДЕРЖАВНА
РЕЄСТРАЦІЙНА СЛУЖБА
УКРАЇНИ
УКРДЕРЖРЕЄСТР**

вул. Марини Раскової, 15, м. Київ, 02660
Тел. 233-65-10, факс 233-64-98
E-mail: info@drs.gov.ua
Web: http://www.drsu.gov.ua
Код ЄДРПОУ 37508344

12.12.2014 № 3345/22-1442
На № _____ від _____

**Товариство з обмеженою
відповідальністю Універсальна
правничо-фінансова
аутсорсингова компанія
"Вікторія"**

вул. Богомольця, 17, оф. № 1,
м. Чернівці, 58001

Про розгляд листа

Державна реєстраційна служба України розглянула лист від 15.11.2014 № 24/0001292 щодо порядку проведення державної реєстрації ринків в Україні та в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до розділу I "Загальні положення" Методичних рекомендацій щодо базових моделей ринків з продажу продовольчих та непродовольчих товарів, затверджених наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 28.07.2004 № 281, риннок – суб'єкт господарювання, створений на відведеній за рішенням місцевого органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування земельній ділянці і зареєстрований в установленому порядку, функціональними обов'язками якого є надання послуг та створення для продавців і покупців належних умов у процесі купівлі-продажу товарів за цінами, що складаються залежно від попиту і пропозицій.

Статтею 55 Господарського кодексу України встановлено, що суб'єктами господарювання визнаються учасники господарських відносин, які здійснюють господарську діяльність, реалізуючи господарську компетенцію (сукупність господарських прав та обов'язків), мають відокремлене майно і несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах цього майна, крім випадків, передбачених законодавством.

Суб'єктами господарювання є: господарські організації - юридичні особи, створені відповідно до Цивільного кодексу України, державні, комунальні та інші підприємства, створені відповідно до цього Кодексу, а також інші юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані в установленому законом порядку; громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані відповідно до закону як підприємці.

Статтею 2 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців" (далі – Закон про реєстрацію) встановлено, що відносини, які виникають у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, регулюються Конституцією України, цим Законом та нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до цього Закону.

169943

Відповідно до частини першої статті 3 Закону про реєстрацію дія цього Закону поширюється на державну реєстрацію всіх юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми, форми власності та підпорядкування, а також фізичних осіб-підприємців.

Порядок проведення державної реєстрації юридичної особи встановлений статтями 24, 25-27 Закону про реєстрацію.

Порядок державної реєстрації фізичної особи, яка має намір стати підприємцем, встановлений статтями 42-44 Закону про реєстрацію.

Додатково повідомляємо, що відповідно до статті 5 Закону про реєстрацію державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців проводиться державним реєстратором за місцезнаходженням юридичної особи або за місцем проживання фізичної особи-підприємця.

Одночасно зазначаємо, що листи Державної реєстраційної служби України не встановлюють норм права, а мають інформаційний характер.

Перший заступник Голови

А.О. Янчук

Лист Державної реєстраційної служби

Компанія «Вікторія»

Функціонування ринку: хто відповідає за реєстрацію та яким чином організувати діяльність

Як відомо, Міністерством економіки та з питань європейської інтеграції України 28.07.2004р. видано Наказ N 281 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо базових моделей ринків з продажу продовольчих та непродовольчих товарів».

У відповідності до згаданого наказу дано наступне визначення «Ринок – суб'єкт господарювання, створений на відведеній за рішенням місцевого органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування земельній ділянці і зареєстрований в установленому Порядку...».

У зв'язку з цим виникає запитання – **яким порядком встановлено порядок реєстрації ринків в Україні?**

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України плутається у роз'ясненні власного ж наказу. Хоча основні тези, які вдається розпізнати з умовиводів укладачів роз'яснення зводяться до наступного:

- 1. Правила для функціонування ринків установлюються місцевими органами самоврядування;*
- 2. Законодавством не встановлено окремої процедури для реєстрації ринку, оскільки ринок – це місце торгівлі, організоване суб'єктом господарювання для здійснення торгівельної діяльності підприємців. В статуті господарюючого суб'єкта, котрий організував ринку, повинні бути відповідні види діяльності, – надання послуг та створення для продавців та покупців належних умов у процесі купівлі-продажу товарів за цінами, що складаються залежно*

від попиту і пропозицій.

Відповідь без номеру та без дати подається нижче.

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку України)

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. 253-93-94, факс 226-31-81
Web: <http://www.me.gov.ua>, e-mail: meconomy@me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

№ _____
На № _____ від _____

**Універсальна правничо-
фінансова аутсорсингова
компанія ТОВ "Вікторія"**

Мінекономрозвитку розглянуло ваш лист від 15.11.2014 № 23/0001292 щодо надання роз'яснення про порядок реєстрації ринків в Україні і в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до частини другої статті 15 Закону України "Про центральні органи виконавчої влади", накази міністерства, видані в межах його повноважень, є обов'язковими для виконання центральними органами виконавчої влади, їх територіальними органами, місцевими державними адміністраціями, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями всіх форм власності та громадянами.

Методичні рекомендації щодо базових моделей ринків з продажу продовольчих та непродовольчих товарів, затверджені наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України 28.07.2004 № 281, визначають види місцевих ринків, об'єкти ринкового господарства, процеси вдосконалення діяльності ринків, основні етапи реконструкції діючих ринків з метою створення сучасних ринкових комплексів. Ці Методичні рекомендації не є нормативно-правовим актом, їх положення носять виключно роз'яснювальний, інформаційний характер.

Згідно з пунктом 2 наказу Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної податкової адміністрації України, Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України "Про затвердження Правил торгівлі на ринках" (далі – Правила) від 26.02.2002 № 57/188/84/105 зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22.03.2002 за № 288/6576, ці Правила носять рекомендаційний характер для затвердження правил торгівлі на ринках органами місцевого самоврядування.

Відповідно до підпункту 44 частини першої статті 26 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", до повноважень органів місцевого самоврядування відноситься вирішення питань щодо встановлення відповідно до законодавства правил торгівлі на ринках.

Таким чином, органи місцевого самоврядування мають повноваження встановлювати правила торгівлі на ринках на відповідних територіях, що не повинні суперечити вимогам чинного законодавства. Контроль за дотриманням цих правил

М2 Мінекономрозвитку
Вих. № 3501-06/42529-07 від 05.12.2014 09:25:59

131159

відповідно до діючого законодавства покладено на посадових осіб органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у межах їх компетенції.

Пунктом 2 Правил визначається, що ринок - це суб'єкт господарювання, створений на відведеній за рішенням місцевого органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування земельній ділянці і зареєстрований в установленому порядку, функціональними обов'язками якого є надання послуг та створення для продавців і покупців належних умов у процесі купівлі-продажу товарів за цінами, що складаються залежно від попиту і пропозицій

Згідно з пунктом 2 Положення про основні вимоги до організації діяльності продовольчих, непродовольчих та змішаних ринків, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.07.2009 № 868, під терміном "ринок", у цьому Положенні, розуміється об'єкт торгівлі, на території якого суб'єкт господарювання, що має право на користування чи розпорядження земельною ділянкою, на якій даний об'єкт розташований, організовує та/або забезпечує створення належних умов для провадження торговельної діяльності підприємцями.

Відповідно до статті 55 Господарського кодексу України, суб'єктами господарювання визнаються учасники господарських відносин, які здійснюють господарську діяльність, реалізуючи господарську компетенцію (сукупність господарських прав та обов'язків), мають відокремлене майно і несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах цього майна, крім випадків, передбачених законодавством.

Суб'єктами господарювання є:

- 1) господарські організації – юридичні особи, створені відповідно до Цивільного кодексу України, державні, комунальні та інші підприємства, створені відповідно до цього Кодексу, а також інші юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані в установленому законом порядку;
- 2) громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані відповідно до закону як підприємці.

Суб'єкти господарювання – господарські організації, які діють на основі права власності, права господарського відання чи оперативного управління, мають статус юридичної особи, що визначається цивільним законодавством та цим Кодексом.

Державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців – це засвідчення факту створення або припинення юридичної особи, засвідчення факту набуття або позбавлення статусу підприємця фізичною особою, а також вчинення інших реєстраційних дій, шляхом внесення відповідних записів до Єдиного державного реєстру (частина перша статті 4 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців").

Заступник директора департаменту
розвитку торгівлі Міністерства
економічного розвитку і торгівлі України

Сергій ЛИТВИНЕНКО